

ת"ך תשרי 5719 מעמט' אקט' 1859

מולדו ב' י' תש"צ

דינסטאג פריה נאך 44 זיכטען אויף 5 חוהר.

מערקטע.	א' דה"ה	ה	א	29	זיכטען
	ב' דה"ה	ו	ב	30	הירחנימוס
	שבת שובה האזינו	ז	ג	1	אקטאבער
29. פרעמבורג ערלוי ברעסלויא מעמסוואר'	צום גדליה נדחה	א	ד	2	לענדעוואר
		ב	ה	3	קאנדידו
		ג	ו	4	פרתגלסער'
		ד	ז	5	פאלידוס
		ה	ח	6	ברונח ⑤
		ו	ט	7	חויגוסטינא
	ע"כ הקופה יום כפורים	ז	י	8	בריגיסא
		א	יא	9	דיאניס
		ב	יב	10	פרחנקב'
ערב סכות א' דסכות ב' דסכות שבת ה"ה		ג	יג	11	בורקהא'
		ד	יד	12	חאקמאיל'
		ה	טו	13	קאמאמא ⑥
		ו	טז	14	קאליסטוס
		ז	יז	15	מהערעזיא
		א	יח	16	גאלוס
ב' דה"ה ג' דה"ה ד' דה"ה הושענא רבה שמיני עצרת שמחת תורה שבת בראשית		ב	יט	17	העדוויג
		ג	כ	18	לוקאס עו
		ד	כא	19	פערדינ' ⑥
		ה	כב	20	פעליזיא
		ו	כג	21	חורמלא
		ז	כד	22	קארדווא
15. מערעד. 17. וואיצען		א	כה	23	יחזאן ק'
		ב	כו	24	פארטוק
		ג	כז	25	קריספיוס
		ד	כח	26	עוויסט'
		ה	כט	27	מחבינא
		ו	ל	28	סיה יוד' ⑥
24. פראג א"ש 25. פראסניץ ווייסענב' 28. אנראם	א' דה"ה				

זמן מנחה. סוף ר"ח ציו ב' החלל 6, סוף כ' ציו ענדע

יום 5 חוהר

מולדו ו'. י"ב. רב"ד.

פרייטאג פֿריה נאך 12 זינוטפן אויף 7 אוהר.

מערקטע	1. אדעקט	27	א	א	ר"ח
30. קאמפארו.	זאסטעניג	28	ב	ב	
	סאטורניח	29	ג	ג	
	אנדערעס	30	ד	ד	
	דעצעמב	1	ה	ה	
2. פראג	בייזאנז	2	ו	ו	
5. ברין	פראנץ	3	ז	ז	ס' ויצא
מירנויא	2. אדעקט	4	א	א	השאלה
קאללין	מאבאס	5	ב	ב	
	ניקחאויס	6	ג	ג	
	אזבראז	7	ד	ד	
	מ' עמפפ	8	ה	ה	
9. אנראם	נעמקדח	9	ו	ו	
17. טעמעסוו	יודיטה	10	ז	ז	ס' וישלח
19. וויצען	3. אדעקט	11	א	א	
	זאקסענל	12	ב	ב	
	זולד	13	ג	ג	
ה ש א ל ה	קוזטעטוב	14	ד	ד	
יוסב' ט' כסליו	זירענעאן	15	ה	ה	
זאנקטאג (4)	אדעלהיד	16	ו	ו	
דעלעטבר	אזלזרוס	17	ז	ז	ס' וישב
מעריב פֿעקנט	4. אדע	18	א	א	
אזו חן לו	נעטעווי	19	ב	ב	
זאגען וזן טל	חזון	20	ג	ג	א"מ מדליקי"נ"ח
ומער .	טהאזאס	21	ד	ד	הנכה
	לעכ	22	ה	ה	
	פֿיקטאריא	23	ו	ו	
	אדאקסעפֿא	24	ז	ז	מק'ש"ח מנה"ח
	ווייהנאכ ט	25	א	א	
	שמעפאן	26	ב	ב	א' דר"ח

זמן מנחה. פתח ר"ח צי י"ח 4 חורר, פתח י"ח צי
ענדע תחל 4 חורר

מולדו. ד'. כ"ג. תקי"א.

מיטוואך אבענדס נאך 28 ייט. אויף 6 אזהר.

מערקמע.	29	זא	זא	שבת ר"ח נח
1. אלמברין	30	אב	אב	
טראפוא	31	בב	בב	
	1	גד	גד	
	2	דה	דה	
	3	הו	הו	
	4	וה	וה	
	5	זח	זח	לך לך מכרבין ב'ה'ב'
	6	אז	אז	תענית שני
	7	בז	בז	
	8	גז	גז	
	9	דז	דז	
	10	הז	הז	תענית חמישי
	11	וז	וז	
	12	זז	זז	ט' וירא
14. סילוען.	13	אז	אז	
15. פעסמ.	14	בז	בז	תענית שני תנינא
	15	גז	גז	
	16	דז	דז	
	17	הז	הז	
	18	וז	וז	
19. ברעסליא	19	זז	זז	זיי שרה
	20	אז	אז	
עזענבורג	21	בז	בז	
2. ראאב.	22	גז	גז	
	23	דז	דז	
	24	הז	הז	
	25	וז	וז	
	26	זז	זז	תולדות מב"הח"ה

זמן מנחה. פסח ר"ח צ"ז ע"ז חלל 6 חורב
פסח ע"ז צ"ז ענדע חורב חלל 5 חורב.

מומחהמאליכע וויטטערונג.

חין דיגעק יאהרע 1859

תשרי. ח' ביו"ז ווינדע, פֿאָן ז' ביו"כ' וואַרשע
טאָגע. זאָדאָן אַבוועזעלנד אַנגענעהמע אונד
טריבע טאָגע ביו"ז ענדע.
חשוון. ביו"ג יטהיער. פֿאָן ג' ביו"א טריב,
קאָלט אונד רעגנעריס. פֿאָן י"ח ביו"ט קעלטע,
רעגנען אַבוועזעלנד היט טעגעגעטאָכער. פֿאָן
י"ט ביו"כ"ב טראָקען, לז ענדע הייטערע טאָגע.
כסליו. פֿאָן ח' ביו"ו סנע, אונד קאָלטע
נעכטע. פֿאָן ז' ביו"ט ווינד אונד קאָלט ביו
לז ענדע.
טבת. ח' ביו"ב פֿערענדערליך, קעלטע אונד
ווינד אַבוועזעלנד. זאָדאָן געלינדער, אונד אַק
ענדע רעגנען.
שבט. אונפֿאָנגס גראַסע קעלטע. פֿאָן ז' ביו
י"ז טעגעגעטאָכער אונד רעגנען. דאָן אַבער
טראָקען ביו געגנען ענדע דעם אַמאָטעם.
אדר. פֿאָן ח' ביו י"ז פֿיעל סנע, זאָדאָן
טהוואַזעטער אונד גאָטט-חייז ביו לז כ"ו. פֿאַר
ענדע דעם אַמאָטעם אַבוועזעלנד טענע אונד
רעגנען.
ואדר. ביו י"א בלייבט רעגנעריסעס אונד
קאָלטעס וויטטער. דאָן אַבוועזעלנד הייטערע
טאָגע געגנען ענדע דעם אַמאָטעם.
ניסן. ביו ו' סנע, דאָן טהוואַזעטער. פֿאָן
ז' ביו כ"ז אונגעסטענדיג. לז ענדע סאָן.
אייר. ביו ז' רייפֿע אונד רעגנען ביו י"ח.
פֿאָן י"ח ביו כ' רעגנעריס אונד וואַרען, לז ענדע
דעם אַמאָטעם הייטער.

סיון. ביו י"ח סאָן, זאָדאָן אַרשער רעגנען,
הייט אונד דאָנערטעסער, פֿאָן טז ביו ענדע
זעהר הייס. עטוואָס האָגען.
תמוז. וואַרען אונד רעגנען וועכטעלס ביו י"ח
ווינד דאָן הייס אונד בלייבט סאָן ביו ענדע.
אב. פֿאָן ח' ביו י' אַבוועזעלנד היטלע אונד
געוויסטער היט האָגען. דאָן פֿערענדערליך, טריבע
אונד הייטער דען גאָלען אַמאָטעם.
אלול. פֿאָן ח' ביו ז' סאָן אונד וואַרען, פֿאָן
ט' ווייטער לז פֿעלדאָמאָט ביו ר"ה.

גענעאלאגיע.

פֿראַנק יאָזעף I. (קארל), פֿאָן גאָטטעס
גאָדען קיזער פֿאָן אַמטערייך, קאָניג פֿאָן אונג
גאָרן אונד בֿאָהען, א. י. וו. ערלעהרליך פֿאָן
אַמטערייך, געב. לז וויען דען. 18. אַויגוסט 1830;
פֿערשעלט 24 אַריל 1854 אין וויען, היט דער קאָניג.
פֿרינלעסין פֿאָן בייערן עלזאָבעט אַמאָל. געב. דען
24. דעלעמבער 1837 אין פֿאָטענהאָפֿען.

קינדער:

גיוזעף אַ לודוויקא, קיזעליצער פֿרינלעסין אונד
ערלעהרליך פֿאָן אַמטערייך. געב. 12. יולי 1856
רודאָלף (פֿראַנק קארל יאָזעף) קראָפֿעריין אונד
ערלעהרליך פֿאָן אַמטערייך. געב. 21. אַויג. 1858

und verkaufet ihn eilends". Diese Rede vernichtete die ganze Verhandlung, das Gesetz trat in Wirksamkeit, und dreimalhunderttausend Juden (so gibt Abarbanel an) Weiber und Männer, Jung und Alt, zogen unter Trauer und Jammer aus ihrem Vaterlande, ohne zu wissen, warum, und wohin sie den Weg nehmen sollten. Einige zogen nach Portugal, andere nach Navarra, wo sie von Hunger und Pest, die sie überfiel, aufgerieben wurden.

Abarbanel ging mit seinen Kindern (sein Weib schien schon gestorben) nach Neapel i. J. 1493, woselbst er den Kommentar zu den Büchern der Könige verfaßte. Auch in dem fremden Lande konnte aber jener umfassende Geist nicht Raum und nicht Ruhe in der engen Studirstube finden, und er wußte sich bald bei Ferdinand, dem damaligen Könige zu Neapel, bemerkbar und nützlich zu machen, so daß er ihm seinem Beistand und seine Hilfe versprach, welches Versprechen er aber nicht halten konnte, weil er gleich darauf, 1494, starb. Sein Sohn Alfons bestieg den Thron, fühlte sich aber nicht glücklich, und überließ die Regierung seinem Sohne; er selbst aber schiffte sich nach Sicilien ein, wo er ebenfalls nach einem Jahre in einem Kloster starb.

Abarbanel war ihm als treuer Anhänger bis nach Messina gefolgt, ließ aber seine Familie und sein Vermögen zurück; denn wegen des damaligen Einbruchs Karl VIII. war

sich da ein großes Vermögen. Er sollte da von den erlittenen Drangsalen ein bißchen sich erholen, und Kräfte sammeln für neuen Druck.

Im neunten Jahre seines Dienstes eroberte Ferdinand die Stadt Granada, und als er sieggekrönt aus der Schlacht heim kehrte, gab er, „als Tribut seinem Gotte“, wie Abarbanel sagt, das Gesetz, entweder es sollen alle Juden, die in seinem Staate wohnen (bestand damals aus Castilien, Sicilien, Aragonien und Catalonien), sich zum Christenthume bekehren, oder binnen drei Monaten sein Land verlassen. Als nun Abarbanel eine Spur von diesem Gesetze hatte, dessen Schärfe er wohl zu ermessen wußte, wendete er alle möglichen Mittel an, um den König von seinem barbarischen Entschlusse abzubringen. Er ging selbst zum Könige, flehte dreimal um die Rücknahme des Gesetzes, schickte die vertrauesten Freunde, die seine Bitte unterstützten. Aber Alles war vergebens. Der Wille, der grausame, des Königs blieb unerschütterlich. Ja, als sich der König und die Königin Isabella, durch Versprechungen von großen Summen schon geneigt fühlten, dem Drängen Abarbanel's nachzugeben, da erschien plötzlich Torquemada, Inquisitor, mit dem Kreuzstabe in der Hand, und rief: „Judas hat seinen Herrn für dreißig Silberlinge verkauft, Eure Hoheit wollen ihn für dreißigtausend Goldstücke verkaufen. Da ist er, nehmet ihn hin,